

<https://www.researchcatalogue.net/shared/9917b1c280b874efc9857259afe8495a>

LEESWIJZER

Sporen van Betekenis

Mijn naam is Joke Den Haese. Ik ben docent aan de Erasmushogeschool in Brussel, in de opleiding Pedagogie van het jonge Kind (Pjk) en werkte o.a. als 'atelierista' in een Reggio Emilia geïnspireerd kinderdagverblijf. Ik heb een achtergrond in de beeldende kunsten.

De professionele Bachelor 'Pedagogie van het jonge kind' (Pjk) maakt deel uit van de Erasmushogeschool Brussel, die zich profileert als dé pluralistisch geïnspireerde hogeschool binnen Brussel en de rand. De opleiding biedt een antwoord op de maatschappelijke noodzaak aan professionalisering van de sector van de (brede) kinderopvang. De opleiding tot 'pedagogische coach' startte in september 2011.

De sociaal geëngageerde (stads)pedagoog met een hart voor kinderen, situeert zich in organisaties waar kinderen, gezinnen en professionals samenkomen. De pedagogisch coach bouwt bruggen, ondersteunt medewerkers en brengt pedagogische vernieuwing. Door te focussen op verbinding en dialoog, wordt een sterk pedagogisch klimaat gecreëerd waarin iedereen zich thuis kan voelen.

Ik had het geluk van bij het begin betrokken te zijn bij de opzet van het programma en heb het curriculum mee helpen opbouwen. Mijn achtergrond als beeldend kunstenaar en mijn ervaring met kunst voor jonge kinderen, kleurden die bijdrage.

De opleiding maakte o.a. daardoor de bewuste keuze om **kunst als middel tot 'leren leven'** in te zetten.

Vandaag zijn de eerste studenten ongeveer 10 jaar geleden afgestudeerd. Met vele alumni is het contact warm en intens gebleven. Zij maken deel uit van resonantiegroepen, functioneren als mentoren tijdens de stages en representeren het werkveld tijdens studiedagen en vormingen.

Vaak worden dan herinneringen opgehaald, veelal komen de kunstzinnige projecten daarbij ter sprake. Daaruit groeide mijn interesse die leidde tot dit onderzoek: hoe kijken alumni naar de opleiding terug? Hebben zij de speelse blik kunnen bewaren? Heeft de kunstzinnige onderdompeling hun cultureel bewustzijn verdiept (zoals wij beoogden) en hoe/waar geven zij dat vandaag een plek? Welke rol speelt kunst (nog) in hun (professioneel) leven? Ik onderzoek deze **sporen van betekenis**.

Mijn onderzoek registratie kreeg vorm aan de hand van het hoofdmenu (CONTENTS), onderverdeeld in sub thema's. Elke pagina heeft als achtergrond een tekening die ik heb gemaakt gedurende dit onderzoeksproces.

De thema's belichten telkens een andere invalshoek van het onderzoek en alle onderdelen samen geven een genuanceerd antwoord op deze onderzoeksvraag:

***Waar bevindt zich het kunstzinnige in het (professioneel)
leven van alumni Pjk, op basis van hun ervaringen in de
opleiding.***

Alle thema's zijn, naast het hoofdmenu, via linken aanwezig op de INTRODUCTIE pagina. Deze pagina werd gecreëerd door de postkaarten, toegestuurd door alumni (methode voor dataverzameling) als verbindend en verbeeldend element in te zetten. Bij sommige postkaarten is ook de achterzijde leesbaar door op de kleine pijltjes te klikken.

Het onderdeel METHODE neemt de lezer mee in de werkwijze en de keuze voor het Art-Based perspectief, geeft aan hoe het begon aan de hand van het oorspronkelijke onderzoeksopzet (cf. Pdf), omschrijft de acties, geeft weer tot welke tussenconclusies deze hebben geleid en welke data hieruit zijn voortgevloeid.

De WANDEL interviews worden, door de aard van hun beeldende weergave, als een apart onderdeel weergegeven, maar behoren tot de METHODE.

Ook het ATELIER is onderdeel van de methode en krijgt een afzonderlijke plek om zo het beeldmateriaal aantrekkelijk en overzichtelijk weer te kunnen geven. In ATELIER toon ik het co-creatief moment waarmee ik mijn onderzoek heb afgesloten. Hiermee leg ik de focus op het intergenerationele, de verbindende taal van de kunsten en de 'liefde voor de wereld'. Dit concept, *Amor Mundi* (Arendt, 1958) impliceert een houding die wij als betrokken wereldburgers kunnen aannemen om voor de gezamenlijke politiek-culturele wereld verantwoordelijkheid te nemen en actieve betrokkenheid te tonen.

Het BEGELEIDERS verslag (verslag met actiepunten) en de MIJMER lijn (reflecties ivm keuzes en overleg) zijn chronologisch opgebouwd, versterken elkaar en vormen samen de kern van mijn onderzoeksproces.

Ik vond vele inzichten en ondersteuning gedurende de gesprekken met onderzoeksbegeleiders, critical friends en bij de ervaren onderzoekers tijdens de RESEARCH Days. In deze dialogen werden

blinde vlekken geconcretiseerd en kon ik mijn bedenkingen toetsen. De stappen die ik daardoor construeerde, heb ik in het BEGELEIDINGS verslag in de acties weergegeven en de verbindingen in een volle zwarte lijn ver-tekend. De aanduidingen in het blauw (ovalen voor de sleutelmomenten) accentueren de **ACTIES** die effectief hebben plaatsvonden.

De MIJMER lijn loopt als een rode draad doorheen dit gebeuren en geeft mijn meanderende zoektocht weer. Wat ik schreef heb ik voor de leesbaarheid grotendeels uitgetypt. De verbindingen met het begeleidersverslag en de Research Days gaf ik aan in kaders.

Ik maakte gebruik van een fotologboek (*Tibetan Portrait- The Power of Compassion - Photographs by Phil Borges*) en heb me laten inspireren door de foto's over Tibet. Ze brachten me terug in Bhutan, waar ik op een congres heb gesproken. De keuze voor dit boek situeert zich in mijn fascinatie voor het Boeddhisme. In mijn overtuiging dat kunst mensen kan raken en troosten vind ik aansluiting bij het vertragen, verstillen, de innerlijke kracht van het accepteren en de noodzaak van het verbinden en het collectieve belang. In het boek heb ik getekend om het denken in mijn hoofd, tijdens het onderzoeksproces, te begeleiden, vanuit de vaste overtuiging dat tekenen een taal is.

RESULTATEN zijn beschikbaar als een apart onderdeel. Hier kader ik de onderzoeksvraag en interpreteer wat ik heb gevonden. Ik verbind de diverse dataverzamelingen en kader aan de hand van de concepten. Daar wordt ook de conclusie geformuleerd en disseminatie gesitueerd.

De KRITISCHE REFLECTIE blikt terug op het proces en positioneert de onderzoeksvraag vanuit relevantie in het brede kunst educatieve kader.

In BRONNEN wordt het overzicht van de literatuur gebundeld.